

LMU450 Ekonomi och organisation - Litteraturseminarium

Andreas Jilvero, Rami Jabor

Fråga 6: James Thompson framhåller att organisationens utformning bör beakta hur olika arbetsuppgifter och aktiviteter i en organisation hänger samman, dvs är beroende av varandra. Thompson skiljer mellan tre olika beroenden. Redogör för dessa tre olika beroenden, och argumentera för vilket av dessa beroenden som bäst beskriver situationen i en projektgrupp.

Källa: Kompendium, artikel 2: Att välja organisationsform, sida 359-360.

Svar:

* Delat beroende

“Ett delat beroende finns i organisationer där de enskilda delarna kan operera relativt fritt utan att omedelbart påverka andra delar i organisationen.”

* Seriekopplat beroende

“Ett seriekopplat beroende betyder antingen att en aktivitet föregår en annan eller att den följer på en tidigare aktivitet och är beroende av denna. Om det finns ett seriekopplat beroende måste verksamheten planeras.”

* Ömsesidigt beroende

Här är flera områden i organisationer beroende av varandra. För att uppnå effektivitet i denna typ av organisations måste arbetet vara anpassningsbart och flexibelt.

“En typisk verksamhet (eller process) som (i regel) måste kännetecknas av ett ömsesidigt beroende är produktutvecklingsarbetet. I produktutvecklingsarbetet gäller det för alla berörda enheter, kompetenscentra o. dyl. i en organisation (och numera allt oftare även enheter utanför organisationen, med vilka organisationen samverkar) att medverka i samt fortlöpande ge information om och synpunkter på produktutvecklingsarbetet. För att kunna utnyttja resultatet av produktutvecklingsarbetet fullt ut måste kanske hela eller delar av organisationen förändras, marknadsföringen läggas upp på ett nytt sätt och produktionen utvidgas eller outsourcas. I en sådan situation måste organisationsformen ge utrymme för stor flexibilitet.”

... argumentera för vilket av dessa beroenden som bäst beskriver situationen i en projektgrupp.

En projektgrupp tillsätts temporärt för en speciell uppgift och är ofta en sammansättning av flera kompetenser. Gruppen behöver vara anpassningsbar och flexibel för att nå det uppsatta målet. Det kan förvisso finnas inslag av seriekopplade beroenden i projektgruppen,

men det är inte effektivt när det finns många personer och kompetenser i gruppen. Organisationer med delade beroenden är här ofta standardiserade regler, vilket ställer mindre krav på kommunikation. Detta leder till oföränderliga organisationer. Organisationer med ömsesidigt beroende ställer däremot höga krav på anpassningsbarhet och flexibilitet, något som beskriver situationen i projektgruppen väl.

Fråga 7: Arbetsgrupper - Förklara de två begreppen "konformitet" och "groupthink". Ge konkreta exempel (som alla kursdeltagare kan relatera till) på båda dessa begrepp.

Källa: Sida 33-34 Personalgruppens Psykologi - Rolf Granér, Simon Granér

Svar: Konformitet beskriver en grupps strävan mot likhet där gruppen successivt påverkar medlemmarna till en gemensam plattform. Exempel på detta kan vara att man klär sig liknande, diskuterar samma intressen. Gruptrycket och anpassningen till konformitet sker ofta omedvetet

Groupthink är ett fenomen där gruppens strävande till likhet har lett till enformiga och alltför homogena grupper där man tappat förmågan för kritiskt tänkande. Gruppens värderingar och outtalade normer har då gjort det svårt för individer att tala ut om problem och invändningar inom grupparbetet utan risk att bli avfärdad och förlöjligad. Exempel på detta finns inom behandlingsarbete, där en annars sansad och ansvarsfull personal har accepterat och medverkat till övergrepp mot patienter därför att man trott så starkt på en viss behandlingsideologi.